

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 21ης Μαρτίου 2001 *

Στην υπόθεση T-206/99,

Métropole télévision SA, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον
D. Théophile, avocat, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους K. Wiedner
και B. Mongin, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1999, περί απορρίψεως της καταγγελίας που υπέβαλε η Métropole télévision στις 5 Δεκεμβρίου 1997,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τη V. Tiili, Πρόεδρο, τον R. M. Moura Ramos και τον P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 27ης Σεπτεμβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- ¹ Η Ευρωπαϊκή Ένωση Ραδιοτηλεοπτικών Εκπομπών (στο εξής: ΕΕΡΕ) είναι επαγγελματική ένωση ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών μη εμπορικού χαρακτήρα, ιδρυθείσα το 1950, με έδρα τη Γενεύη (Ελβετία). Κατά το άρθρο 2 του καταστατικού της,

όπως τροποποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 1992, οι σκοποί της ΕΕΡΕ έγκεινται στην εκπροσώπηση των συμφερόντων των μελών της στον τομέα των προγραμμάτων, αλλά και στον νομικό, τεχνικό και άλλους τομείς, ιδίως δε στην προώθηση, με κάθε μέσο, όπως, επί παραδείγματι, μέσω της Eurovision και της Euroradio, των ανταλλαγών ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων και κάθε άλλης μορφής συνεργασίας μεταξύ των μελών της και των άλλων οργανισμών ραδιοφωνικών εκπομπών ή ομίλων τέτοιων οργανισμών, καθώς και στην υποβοήθηση των ενεργών μελών της στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων οποιασδήποτε μορφής ή στη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων από την ίδια κατόπιν αιτήσεως των μελών της και για λογαριασμό τους.

- 2 Το καταστατικό της ΕΕΡΕ είχε ήδη τροποποιηθεί στις 9 Φεβρουαρίου 1988, προκειμένου «να περιοριστεί ο αριθμός των μελών της Eurovision σύμφωνα με τους σκοπούς της και τον τρόπο λειτουργίας της», τα δε μέλη αυτά ορίζονταν ως επί μέρους όμιλοι ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών.
- 3 Το άρθρο 3 του καταστατικού, μετά την τροποποίηση της 3ης Ιουλίου 1992, έχει ως εξής:

«§1 Τα μέλη της ΕΕΡΕ διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

— ενεργά μέλη·

— συνδεδεμένα μέλη.

[...]

§3 Δύνανται να είναι ενεργά μέλη της ΕΕΡΕ οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ή οι όμιλοι τέτοιων οργανισμών κράτους μέλους της Διεθνούς Ενώσεως Τηλεπικοινωνιών (ΔΕΤ) και κειμένου εντός της ευρωπαϊκής ραδιοτηλεοπτικής ζώνης, όπως αυτή καθορίζεται με τον κανονισμό των ραδιοτηλεοπτικών τηλεπικοινωνιών, ο οποίος εμφανίζεται ως παράρτημα στη διεθνή σύμβαση τηλεπικοινωνιών, οργανισμοί ή όμιλοι οι οποίοι παρέχουν εντός του οικείου κράτους, με την άδεια των αρμοδίων αρχών, υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής σε εθνική κλίμακα και με εθνικό χαρακτήρα και οι οποίοι αποδεικνύουν περαιτέρω ότι πληρούν όλες τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

- a) οφείλουν να εξυπηρετούν στο σύνολό τους τους κατοίκους της χώρας τους και ήδη εξυπηρετούν πράγματι τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα τους, ενώ παράλληλα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την έγκαιρη κάλυψη ολόκληρης της επικράτειας·
- b) οφείλουν να εξασφαλίζουν, και εξασφαλίζουν πράγματι, τη μετάδοση ποικίλων και ισορρόπων προγραμμάτων, απευθυνομένων σε όλα τα στρώματα του πληθυσμού, περιλαμβάνοντας σε λογική αναλογία εκπομπές ανταποκρινόμενες στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα των διαφόρων κατηγοριών του κοινού, περιλαμβανομένων των μειονοτήτων, ανεξάρτητα από τον συσχετισμό κόστους και δεικτών ακροαματικότητας των εκπομπών·
- c) παράγουν οι ίδιοι και/ή αναθέτουν σε τρίτους την παραγωγή, ελέγχοντας οι ίδιοι το περιεχόμενο, ενός σημαντικού τμήματος των μεταδιδόμενων εκπομπών.»

4 Το άρθρο 6 του καταστατικού, μετά την τροποποίηση της 3ης Ιουλίου 1992, έχει ως εξής:

«§1 Κάθε μέλος που δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 παύει να ανήκει στην ΕΕΡΕ με αμέσως εφαρμογής απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, υπό

την επιφύλαξη κυρώσεως με απόφαση της επομένης γενικής συνελεύσεως, λαμβανομένης με πλειοψηφία των τριών τετάρτων τουλάχιστον των ψήφων που μπορούν να δοθούν από τους παρόντες, αν τα μέλη που κατέχουν ομού τα τρία τέταρτα τουλάχιστον του συνόλου των ψήφων της ΕΕΡΕ είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται.

Τούτο δεν έχει ωστόσο εφαρμογή επί των μελών τα οποία, την 1η Μαρτίου 1988, δεν πληρούσαν όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, παράγραφος [3] (που τέθηκε σε ισχύ την ημερομηνία αυτή). Όσον αφορά τα μέλη αυτά, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι προϋποθέσεις αποκτήσεως της ιδιότητας του μέλους που διαλαμβάνονταν στο άρθρο 3 πριν από την τροποποίηση.

[...]

- 5 Η Eurovision αποτελεί το βασικό πλαίσιο ανταλλαγής προγραμμάτων μεταξύ των ενεργών μελών της ΕΕΡΕ. Υφίσταται από το 1954 και ικανοποιεί σημαντικό μέρος των σκοπών της ΕΕΡΕ. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 6, του καταστατικού, ως είχε στις 3 Ιουλίου 1992: «Η Eurovision είναι σύστημα ανταλλαγής τηλεοπτικών προγραμμάτων που οργανώνει και συντονίζει η ΕΕΡΕ, στηρίζεται στην ανάληψη της υποχρεώσεως των μελών της να αλληλεξυπηρετούνται, υπό τον όρον της αμοιβαιότητας, ως προς [...] τη μετάδοση αθλητικών και μορφωτικών εκδηλώσεων που λαμβάνουν χώρα στην εθνική επικράτεια, κατά το μέτρο που ενδιαφέρουν, ενδεχομένως, τα άλλα μέλη της Eurovision, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό, προς αμοιβαίο όφελος, υψηλή ποιότητα προγραμμάτων στους εν λόγω τομείς για το αντίστοιχο κοινό τους.» Μέλη της Eurovision είναι τα ενεργά μέλη της ΕΕΡΕ, καθώς και οι κοινοπραξίες των ενεργών μελών της τελευταίας. Όλα τα ενεργά μέλη της ΕΕΡΕ μπορούν να μετέχουν σε σύστημα από κοινού κτήσεως και κατανομής των δικαιωμάτων (και των σχετικών τελών) για την τηλεοπτική μετάδοση των διεθνών αθλητικών εκδηλώσεων, δικαιωμάτων αποκαλούμένων «δικαιώματα της Eurovision».
- 6 Μέχρι 1ης Μαρτίου 1988, η παροχή των υπηρεσιών της ΕΕΡΕ και της Eurovision επιφυλασσόταν υπέρ των μελών τους. Πάντως, η αναθεώρηση του 1988 προσέθεσε

στο άρθρο 3 νέα παράγραφο (παράγραφος 6), προβλέπεται τη δυνατότητα των συνδεδεμένων μελών, αλλά και των μη μελών της ΕΕΡΕ, να έχουν συμβατική πρόσβαση στην Eurovision.

- 7 Μετά από καταγγελία, της 17ης Δεκεμβρίου 1987, της εταιρίας Screensport, η Επιτροπή ερεύνησε το συμβατό των κανόνων που διέπουν το ως άνω σύστημα από κοινού αγοράς και κατανομής των τηλεοπτικών δικαιωμάτων για τις αθλητικές εκδηλώσεις προς το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 81 ΕΚ). Η καταγγελία αφορούσε, μεταξύ άλλων, την άρνηση της ΕΕΡΕ και των μελών της να χορηγήσουν παρεπόμενες άδειες για αθλητικές εκδηλώσεις. Στις 12 Δεκεμβρίου 1988, η Επιτροπή απηύθυνε στην ΕΕΡΕ ανακοίνωση αιτιάσεων αφορώσα τους κανόνες που διέπουν την κτήση και τη χρήση, στο πλαίσιο του συστήματος της Eurovision, των τηλεοπτικών δικαιωμάτων για αθλητικές εκδηλώσεις, που είναι συνήθως αποκλειστικής φύσεως. Η Επιτροπή δήλωσε ότι ήταν διατεθειμένη να χορηγήσει εξαίρεση υπέρ των εν λόγω κανόνων, υπό την προϋπόθεση ότι θα προβλεπόταν υποχρέωση χορηγήσεως παρεπομένων αδειών στα μη μέλη όσον αφορά σημαντικό μέρος των οικείων δικαιωμάτων και υπό λογικούς όρους.
- 8 Στις 3 Απριλίου 1989, η ΕΕΡΕ κοινοποίησε στην Επιτροπή τους κανόνες που διέπουν την κτήση των δικαιωμάτων τηλεοπτικής μεταδόσεως αθλητικών εκδηλώσεων, την ανταλλαγή αθλητικών εκπομπών στο πλαίσιο της Eurovision και τη συμβατική πρόσβαση τρίτων στα προγράμματα αυτά, αιτούμενη ταυτόχρονα τη χορήγηση αρνητικής πιστοποίησεως ή, ελλείψει αυτής, εξαίρεσεως δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.
- 9 Μετά την εκ μέρους της ΕΕΡΕ συναίνεση όσον αφορά τη χαλάρωση των κανόνων περί χορηγήσεως παρεπομένων αδειών για τις εν λόγω εκπομπές, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 11 Ιουνίου 1993, την απόφαση 93/403/ΕΟΚ, σχετικά με τη διαδικασία βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (ΕΕ L 179, σ. 23), βάσει της οποίας το θεσμικό αυτό όργανο χορήγησε εξαίρεση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του προπαρατεθέντος άρθρου (στο εξής: απόφαση περί εξαίρεσεως).

- 10 Η απόφαση αυτή ακυρώθηκε με απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1996, T-528/93, T-542/93, T-543/93 και T-546/93, Métropole télévision κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. II-649, στο εξής: δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996).
- 11 Από το 1987, η Métropole télévision (στο εξής: Μ6) υπέβαλε έξι φορές φάκελο υποψηφιότητας στην ΕΕΡΕ. Κάθε φορά, η υποψηφιότητά της απορριπτόταν με το αιτιολογικό ότι δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις προσχωρήσεως που προέβλεπε το καταστατικό της ΕΕΡΕ. Μετά από την τελευταία άρνηση της ΕΕΡΕ, στις 2 Ιουνίου 1997, η Μ6 υπέβαλε καταγγελία ενώπιον της Επιτροπής, επικρίνοντας τις πρακτικές της ΕΕΡΕ έναντι της Μ6 και, ειδικότερα, τη «συστηματική a priori» άρνηση που είχε αντιμετωπίσει όσον αφορά τις αιτήσεις εισδοχής της.
- 12 Με απόφαση της 29ης Ιουνίου 1999 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία της προσφεύγουσας.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Σεπτεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 14 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, κάλεσε την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα και να απαντήσει εγγράφως σε δύο ερωτήσεις.

15 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν σε προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2000.

16 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

17 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 18 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με την καταγγελία της, η προσφεύγουσα διατύπωσε, κατ' ουσίαν, δύο αιτιάσεις. Με την πρώτη αιτίαση, κατήγγειλε το γεγονός ότι η ΕΕΡΕ εξακολούθησε να της αντιτάσσει τα παλαιά καταστατικά κριτήριά της όσον αφορά την προσχώρηση, κατά παράβαση της δικαστικής απόφασεως της 11ης Ιουλίου 1996, με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση περί εξαιρέσεως. Η προσφεύγουσα, φρονώντας ότι τα εν λόγω κριτήρια προσχωρήσεως δεν μπορούσαν πλέον να έχουν εφαρμογή, ζήτησε από την Επιτροπή να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να τερματιστούν οι πρακτικές της ΕΕΡΕ και, μεταξύ άλλων, να διατάξει την τελευταία να της επιτρέψει την πρόσβαση στα τηλεοπτικά δικαιώματα για αθλητικές εκδηλώσεις που αποκτά η ΕΕΡΕ επ' ονόματι των μελών της στο πλαίσιο της Eurovision, καθώς και στις εικόνες επικαιρότητας στο πλαίσιο του συστήματος ανταλλαγής των εν λόγω εικόνων που αποκαλείται «News Access/ΕΕΡΕ», υπό τους ίδιους όρους με εκείνους των οποίων τυγχάνουν οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, ήτοι υπό τον όρο της απευθείας αναμεταδόσεως.
- 19 Με τη δεύτερη αιτίαση, η προσφεύγουσα κατήγγειλε τη ρήτρα «των κεκτημένων δικαιωμάτων» που προβλέπεται στο άρθρο 6 του καταστατικού της ΕΕΡΕ (βλ. ανωτέρω σκέψη 4) και η οποία επιτρέπει στην ένωση αυτή να επιβάλλει προϋποθέσεις προσχωρήσεως στην προσφεύγουσα τις οποίες ορισμένα από τα μέλη της δεν πληρούν. Συναφώς, η Μ6 κατήγγειλε ειδικότερα την κατάσταση του CANAL+, καθώς και ορισμένων θυγατρικών των τηλεοπτικών σταθμών που είναι μέλη της ΕΕΡΕ, όπως είναι το Eurosport και το LCI, τα οποία επωφελούνται από το σύστημα από κοινού αγοράς της ΕΕΡΕ χωρίς ωστόσο να πληρούν τα κριτήρια που η ΕΕΡΕ της επιβάλλει για την προσχώρηση.
- 20 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία για τον λόγο ότι, πρώτον, θεωρούσε ότι δεν διέθετε νομικώς την αναγκαία εξουσία για να

διατάξει την ΕΕΡΕ να χορηγήσει στην Μ6 άμεση πρόσβαση στα τηλεοπτικά δικαιώματα όσον αφορά τις αθλητικές εκδηλώσεις τα οποία αποκτά η ένωση επ' ονόματι των μελών της και, δεύτερον, δεν συμφωνούσε με την άποψη της Μ6 σχετικά με το περιεχόμενο της δικαστικής αποφάσεως της 11ης Ιουλίου 1996. Συναφώς, η κατ'ής εξέθεσε τα ακόλουθα:

«Το Πρωτοδικείο [...] δεν αποφάνθηκε το ίδιο επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου [81, παράγραφος 1, ΕΚ] επί των κανόνων προσχωρήσεως, ούτε εξάλλου και η Επιτροπή, όπως τούτο αποδεικνύεται από το κείμενο του άρθρου 1 της αποφάσεως περί εξαιρέσεως, της 11ης Ιουνίου 1993, το οποίο απλώς χορηγεί την εξαίρεση στο σύστημα κτήσεως τηλεοπτικών δικαιωμάτων για αθλητικές εκδηλώσεις στην ανταλλαγή αθλητικών εκπομπών στο πλαίσιο της Eurovision και στη συμβατική πρόσβαση των τρίτων στις εκπομπές αυτές. Το εν λόγω άρθρο 1 ουδέποτε αναφέρεται στους κανόνες προσχωρήσεως οι οποίοι συνεπώς δεν τίθενται υπό κρίση. Η Επιτροπή φρονεί ότι οι παλαιοί κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ δεν εμπίπτουν στο άρθρο [81, παράγραφος 1, ΕΚ]· δηλαδή ότι τα κριτήρια δεν αποτελούν αυτά καθεαυτά περιορισμούς του ανταγωνισμού.» (Σημείο 5.1).

- 21 Τρίτον, όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση της προσφεύγουσας, η Επιτροπή διατύπωσε την ακόλουθη παρατήρηση:

«Σημειωτέον ότι το CANAL+ δεν συμμετέχει πλέον στον όμιλο από κοινού αγοράς αθλητικών δικαιωμάτων της ΕΕΡΕ.» (Σημείο 6).

- 22 Η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους προς στήριξη της προσφυγής της. Ο πρώτος, που προβάλλεται κυρίως, αφορά την παραβίαση της Συνθήκης και των κανόνων εφαρμογής της. Ο δεύτερος, που προβάλλεται επικουρικά, αφορά κατάχρηση εξουσίας.

Επί του λόγου που αφορά παραβίαση της Συνθήκης και των κανόνων εφαρμογής της

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 23 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα τη δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996 και την καταγγελία την οποία υπέβαλε και ότι, κατά συνέπεια, η καθής παρέβη την υποχρέωση που της επιβάλλει το άρθρο 233 ΕΚ να λαμβάνει όλα τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση μιας ακυρωτικής δικαστικής αποφάσεως. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει συναφώς ότι το Πρωτοδικείο απεφάνθη πράγματι επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ επί των κανόνων προσχωρήσεως και ότι, περαιτέρω, θεώρησε ότι η Επιτροπή δεν είχε δικαιολογήσει τη χορηγηθείσα εξαίρεση.
- 24 Αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, η προσφεύγουσα δεν φρονεί ότι η δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996 της παρέχει αυτόματη πρόσβαση στην ΕΕΡΕ. Συγκεκριμένα, εφόσον το Πρωτοδικείο έκρινε ότι τα κριτήρια προσχωρήσεως δεν μπορούν να αντιταχθούν στους τρίτους, το ζήτημα της προσχωρήσεως της προσφεύγουσας καθίσταται δευτερεύον, δεδομένου ότι η ΕΕΡΕ δεν είχε πλέον το δικαίωμα να στηριχθεί στο καταστατικό της για να θεωρήσει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να τύχει του συστήματος της Eurovision. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το αντικείμενο της καταγγελίας αφορούσε την ίση πρόσβαση των τρίτων στα τηλεοπτικά δικαιώματα για αθλητικές εκδηλώσεις τα οποία αποκτώνται μέσω της Eurovision, η δε προσφεύγουσα δήλωσε διατεθειμένη να φέρει όλες τις επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στα μέλη της ΕΕΡΕ. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι δεν διέθετε την εξουσία να διατάξει την ΕΕΡΕ να δεχθεί την αίτηση προσχωρήσεως της Μ6 δεν είναι λυσιτελές, καθόσον τούτο δεν αποτελούσε τον σκοπό της προσφεύγουσας.
- 25 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, επιπλέον, ότι η Επιτροπή δίδει ελλιπή απάντηση στην κύρια αιτίαση που προέβαλε με την καταγγελία της. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν αποφάνθηκε σχετικά με τη δυσμενή διάκριση που υπέστη η Μ6, αφενός, λόγω της παρουσίας του CANAL+ στο πλαίσιο της ΕΕΡΕ, το οποίο ουδέποτε πληρούσε τα κριτήρια προσχωρήσεως, και, αφετέρου, λόγω της συμμετοχής του εν λόγω σταθμού,

μέχρι το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου του 1998, στο σύστημα της Eurovision. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι το άρθρο 6 του καταστατικού της ΕΕΡΕ είναι κατ' ουσίαν αντίθετο προς τον ανταγωνισμό, καθόσον επέτρεψε σε έναν τηλεοπτικό σταθμό, όπως το CANAL+, να κάνει επί δεκαπέντε έτη χρήση των σχετικών με αθλητικές εκδηλώσεις τηλεοπτικών δικαιωμάτων που αποκτώνται στο πλαίσιο της Eurovision, χωρίς να έχει ουδέποτε ικανοποιήσει τις ελάχιστες απαιτούμενες προϋποθέσεις για να γίνει μέλος της ΕΕΡΕ.

26 Η καθής υποστηρίζει ότι ο σκοπός της καταγγελίας της προσφεύγουσας συνίστατο στη διεκδίκηση της δυνατότητας προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ χωρίς να υπόκειται στα υφιστάμενα κριτήρια προσχωρήσεως. Η καταγγελία δεν περιορίζεται στο ζήτημα της προσβάσεως στο σύστημα της Eurovision, αλλά αφορά το σύνολο των πλεονεκτημάτων που συνδέονται με την ιδιότητα του μέλους της ΕΕΡΕ. Κατά συνέπεια, η καθής φρονεί ότι ερμήνευσε ορθώς την καταγγελία, θεωρώντας ότι η προσφεύγουσα ζητούσε να έχει άμεση πρόσβαση στα τηλεοπτικά δικαιώματα για αθλητικές εκδηλώσεις που αποκτώνται από την ΕΕΡΕ επ' ονόματι των μελών της.

27 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η καθής ισχυρίζεται ότι όφειλε να απορρίψει την καταγγελία αυτή, καθόσον, ακόμη και αν οι περιεχόμενες στο καταστατικό κανόνες περί προσχωρήσεως έπρεπε να θεωρηθούν αυτοτελής περιορισμός του ανταγωνισμού αντίθετος προς το κοινοτικό δίκαιο, δεν διέθετε νομικά μέσα για να διατάξει την ΕΕΡΕ να χορηγήσει στην Μ6 άμεση πρόσβαση στα τηλεοπτικά δικαιώματα που αποκτά η ένωση. Περαιτέρω, ακόμη και αν η δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996 έπρεπε να ερμηνευθεί ως σημαίνουσα ότι κακώς η Επιτροπή εξείρεσε τους κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ, η εκτέλεση της δικαστικής αποφάσεως συνεπάγεται την τροποποίηση των κανόνων αυτών για να τηρηθούν οι απαιτήσεις που επέβαλε το Πρωτοδικείο, τούτο όμως δεν σημαίνει ότι τα κριτήρια προσχωρήσεως δεν υφίστανται πλέον ή ότι η προσφεύγουσα διαθέτει αυτόματο δικαίωμα να καταστεί μέλος της ΕΕΡΕ. Η Επιτροπή φρονεί ότι η ΕΕΡΕ εκτέλεσε τη δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996 έχοντας επιφέρει διαδοχικές τροποποιήσεις στους κανόνες προσχωρήσεως, από τις οποίες η τελευταία χρονολογείται από τις 3 Απριλίου 1998.

28 Εν πάση περιπτώσει, το ζήτημα της εκ μέρους της Επιτροπής ασκήσεως της εξουσίας της να απευθύνει διαταγές δεν θα έπρεπε να τεθεί παρά μόνον αν οι παλαιοί κανόνες

προσχωρήσεως μπορούσαν να θεωρηθούν περιοριστικοί και αν ήταν δεδομένο ότι είχαν εξαιρεθεί, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει. Συναφώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ούτε η ίδια ούτε το Πρωτοδικείο αποφάνθησαν σχετικά με τον περιοριστικό χαρακτήρα των καταστατικών κανόνων προσχωρήσεως.

- 29 Όσον αφορά την περί εξαιρέσεως απόφαση της Επιτροπής, από το άρθρο της 1 προκύπτει ότι αφορούσε τις καταστατικές και κανονιστικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο σύστημα της Eurovision, όπως τις κοινοποίησε η ΕΕΡΕ. Επρόκειτο αποκλειστικά για τις διατάξεις που διέπουν την από κοινού κτήση και τη συνακόλουθη κατανομή των τηλεοπτικών δικαιωμάτων για αθλητικές εκπομπές στο πλαίσιο της Eurovision και για τους κανόνες που αφορούν τη συμβατική πρόσβαση των τρίτων στις εκπομπές αυτές.
- 30 Αντιθέτως, οι τρεις προϋποθέσεις προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ, όπως εμφανίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, του καταστατικού, δεν αποτελούν αντικείμενο της εξαιρέσεως. Το συμπέρασμα αυτό συνάγεται από τέσσερα στοιχεία: πρώτον, από το κείμενο της κοινοποίησης στην οποία προέβη η ΕΕΡΕ για να λάβει αρνητική πιστοποίηση και, επικουρικώς, εξαίρεση βάσει των άρθρων 2 και 6 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25). Συγκεκριμένα, η κοινοποίηση δεν αφορούσε τις προϋποθέσεις προσχωρήσεως, αλλά την από κοινού αγορά των εκπομπών και τη διαδικασία των παρεπομένων αδειών, η δε μοναδική αναφορά στις εν λόγω προϋποθέσεις που περιεχόταν στην κοινοποίηση αποσκοπούσε στη διευκρίνιση του πλαισίου της αιτήσεως της ΕΕΡΕ· δεύτερον, από τον τίτλο της αποφάσεως περί εξαιρέσεως (σύστημα της Eurovision)· τρίτον, από το γεγονός ότι περί των προϋποθέσεων προσχωρήσεως δεν υπήρχε στην εν λόγω απόφαση κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι συνιστούσαν αυτοτελή αιτία περιορισμού του ανταγωνισμού και, τέταρτον, από το γράμμα του άρθρου 1 του διατακτικού της αποφάσεως, που αναφερόταν μόνο στον μηχανισμό που διέπει την κτήση των τηλεοπτικών δικαιωμάτων, χωρίς να κάνει καμία αναφορά στους κανόνες προσχωρήσεως.
- 31 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή τονίζει ότι οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα μέλη της ΕΕΡΕ αγοράζουν από κοινού αποκλειστικά δικαιώματα αποτελούν τον πυρήνα της

παρούσας υποθέσεως και ότι οι κανόνες προσχωρήσεως δεν εμπίπτουν στο εν λόγω σύστημα από κοινού κήσεως. Ομοίως, δεν είναι αντιφατικό το να αποκλειστούν τα καταστατικά κριτήρια προσχωρήσεως από το πεδίο της εξαιρέσεως και να υποχρεωθεί η ΕΕΡΕ να ενημερώσει την Επιτροπή σχετικά με όλες τις αποφάσεις που έλαβε όσον αφορά τις αιτήσεις προσχωρήσεως. Συγκεκριμένα, ορθώς η Επιτροπή δημιούργησε ένα μηχανισμό παρακολουθήσεως της πολιτικής εισδοχής στο σύστημα της Eurovision που ασκούσε η ΕΕΡΕ, προκειμένου να γνωρίσει τον αριθμό των μελών του οργανισμού αυτού και να ανιχνεύσει ενδεχόμενη μονοπώληση του τομέα.

- 32 Όσον αφορά τη δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996, αυτή στηρίζεται στην παραδοχή ότι η Επιτροπή είχε θεωρήσει ότι οι κανόνες προσχωρήσεως ήταν περιοριστικοί του ανταγωνισμού και ότι είχαν εξαιρεθεί. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν αποφάνθηκε σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81 ΕΚ επί των εν λόγω κανόνων. Οι κανόνες αυτοί δεν συνιστούν, αυτοί καθεαυτούς, περιορισμούς του ανταγωνισμού υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 33 Η Επιτροπή καταλήγει συνεπώς ότι όλα τα επιχειρήματα που η προσφεύγουσα στηρίζει στην εκ μέρους του Πρωτοδικείου ακύρωση μιας αποφάσεως περί εξαιρέσεως των κανόνων προσχωρήσεως είναι απολύτως αλυσιτελή, καθόσον η εξαίρεση αυτή ουδέποτε ζητήθηκε και συνεπώς ουδέποτε χορηγήθηκε και, επομένως, ουδέποτε μπλοκάρει να ακυρωθεί.
- 34 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στην περί δυσμενούς διακρίσεως αιτίαση την οποία η προσφεύγουσα αντλεί από την παρουσία του CANAL+ στην ΕΕΡΕ, η καθής εμμένει στην άποψη ότι οι κανόνες περί προσχωρήσεως δεν είναι περιοριστικοί και ότι δεν χρειάζεται να ακυρωθούν. Εν πάση περιπτώσει, κατά τον χρόνο της εξετάσεως της καταγγελίας της προσφεύγουσας, το CANAL+ δεν είχε πλέον πρόσβαση στο σύστημα της από κοινού κήσεως των τηλεοπτικών δικαιωμάτων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 35 Πρέπει να τονιστεί εκ προοιμίου ότι, όταν το Πρωτοδικείο ακυρώνει πράξη κοινοτικού οργάνου, το άρθρο 233 ΕΚ επιβάλλει στο όργανο αυτό να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της δικαστικής απόφασης. Συναφώς, τόσο το Δικαστήριο όσο και το Πρωτοδικείο έχουν κρίνει ότι το κοινοτικό όργανο, για να συμμορφωθεί με την απόφαση και να την εκτελέσει πλήρως, υποχρεούται να σεβαστεί όχι μόνο το διατακτικό της απόφασης αλλά και το σκεπτικό που οδήγησε στο διατακτικό αυτό και που συνιστά το αναγκαίο του στήριγμα, υπό την έννοια ότι είναι απαραίτητο για να προσδιοριστεί η ακριβής έννοια των διαλαμβανομένων στο διατακτικό. Πράγματι, στο σκεπτικό αυτό, αφενός, εντοπίζεται η ακριβής διάταξη που θεωρείται ως παράνομη και, αφετέρου, παρατίθενται οι ακριβείς λόγοι της ελλείψεως νομιμότητας που διαπιστώνεται με το διατακτικό και που το οικείο κοινοτικό όργανο πρέπει να λάβει υπόψη κατά την αντικατάσταση της ακυρωθείσας πράξης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Απριλίου 1988, 97/86, 99/86, 193/86 και 215/86, Αστερίς κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 2181, σκέψη 27, και του Πρωτοδικείου της 27ης Νοεμβρίου 1997, T-224/95, Tremblay κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-2215, σκέψη 72).
- 36 Όσον αφορά την ερμηνεία της δικαστικής απόφασης της 11ης Ιουλίου 1996, πρέπει να τονιστεί ότι στη σκέψη 94 το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι «[...] σύμφωνα με το σημείο 50 της απόφασης [περί εξαιρέσεως], οι κανόνες περί εισδοχής στην ΕΕΡΕ “στρεβλώνουν εν μέρει τον ανταγωνισμό έναντι των αμιγώς εμπορικών σταθμών που δεν γίνονται δεκτοί ως μέλη” και ότι, ως εκ τούτου, οι σταθμοί αυτοί δεν μπορούν να μετέχουν στην ορθολογική οργάνωση και εξοικονόμηση δαπανών που επιτυγχάνεται μέσω του συστήματος της Eurovision. Σύμφωνα με τα σημεία 72 επ. της απόφασης, οι περιορισμοί του ανταγωνισμού, που απορρέουν από την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων εισδοχής, πρέπει πάντως να είναι απαραίτητοι, κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Συνθήκης.»
- 37 Προκειμένου να ελέγξει αν επληρούντο οι προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο εξέτασε κατ' αρχάς τις τρεις προϋποθέσεις που επιβάλλονταν στους τηλεοπτικούς σταθμούς που ήθελαν να προσχωρήσουν στην ΕΕΡΕ: την υποχρέωση εξυπηρέτησης του συνόλου του εθνικού πληθυσμού, την υποχρέωση μεταδόσεως ποικίλων και ισορρόπων προγραμμάτων, απευθυνο-

μένων σε όλα τα στρώματα του πληθυσμού, και την υποχρέωση να παράγουν οι ίδιοι σημαντικό τμήμα των μεταδιδομένων εκπομπών. Εν συνεχεία, το Πρωτοδικείο ανέφερε ότι, κατά πάγια νομολογία, η Επιτροπή όφειλε να εξετάσει αν οι εν λόγω κανόνες προσχωρήσεως είχαν «αντικειμενικό και επαρκώς προσδιορισμένο χαρακτήρα, επιτρέποντα ομοιόμορφη και μη ενέχουσα διακρίσεις εφαρμογή έναντι όλων των δυνάμει ενεργών μελών [...] (βλ., επί παραδείγματι, την [...] απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1977 στην υπόθεση Metro κατά Επιτροπής [26/76, Συλλογή τόμος 1977, σ. 567], σκέψη 20)». Το Πρωτοδικείο προσέθεσε τα εξής: «Πράγματι, η ορθή εκτίμηση της αναγκαιότητας των περιορισμών του ανταγωνισμού, ως απόρροιας των εν λόγω κανόνων, [μπορούσε] να χωρήσει μόνον εφόσον [επληρούτο] η προϋπόθεση αυτή.» (Σκέψη 95 της δικαστικής αποφάσεως της 11ης Ιουλίου 1996.)

- 38 Το Πρωτοδικείο έκρινε εν συνεχεία τα εξής: «[Ο]ι τρεις προϋποθέσεις, όπως απαιτεί το άρθρο 3, παράγραφος 3, του καταστατικού της ΕΕΡΕ, όσον αφορά την εξυπηρέτηση του πληθυσμού, τον προγραμματισμό και την παραγωγή των μεταδιδομένων εκπομπών, δεν έχουν επαρκώς προσδιορισμένο περιεχόμενο. Πράγματι, αναφερόμενες κατ' ουσίαν σε ποσοτικά κριτήρια μη δυνάμενα να εκφραστούν σε αριθμούς, οι ανωτέρω προϋποθέσεις εμφανίζουν αόριστο και απροσδιόριστο χαρακτήρα. Υπό την έννοια αυτή, ελλείπει άλλων διευκρινίσεων, δεν είναι ικανές να στηρίξουν ομοιόμορφη και μη ενέχουσα διακρίσεις εφαρμογή.» (Σκέψη 97 της δικαστικής αποφάσεως της 11ης Ιουλίου 1996.)
- 39 Το Πρωτοδικείο συνήγαγε εντεύθεν ότι κακώς δεν προέβη σε εξέταση της συγκεκριμένης εφαρμογής των τριών κριτηρίων προσχωρήσεως και έκρινε ότι «η Επιτροπή όφειλε να καταλήξει στο ότι δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσει αν οι αντίστοιχοι περιορισμοί ήσαν αναγκαίοι κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Συνθήκης». Κατά συνέπεια, η Επιτροπή «δεν μπορούσε να τους εξαιρέσει στηριζόμενη στο άρθρο αυτό» (σκέψη 99 της δικαστικής αποφάσεως της 11ης Ιουλίου 1996).
- 40 Κατά συνέπεια, από τη δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996 προκύπτει ότι, δεδομένου ότι οι κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ δεν είχαν επαρκώς προσδιορισμένο περιεχόμενο, δεν μπορούσαν να εφαρμοστούν κατά ενιαίο και μη συνεπαγόμενο διακρίσεις τρόπο και συνεπώς δεν μπορούσαν να τύχουν εξαιρέσεως βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ.

- 41 Ωστόσο, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, το Πρωτοδικείο δεν αποφάνθηκε σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ επί των κριτηρίων προσχωρήσεως. Στη σκέψη 94 της δικαστικής αποφάσεως της 11ης Ιουλίου 1996, το Πρωτοδικείο περιορίστηκε να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή είχε, με την απόφαση περί εξαιρέσεως, θεωρήσει ότι οι κανόνες προσχωρήσεως ήταν περιοριστικοί του ανταγωνισμού, αλλά δεν αποφάνθηκε σχετικά με τον χαρακτηρισμό αυτό. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως που στρεφόταν κατά της αποφάσεως περί εξαιρέσεως, οι προσφεύγουσες δεν είχαν προβάλει την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ επί των κανόνων προσχωρήσεως. Δεδομένου όμως ότι επρόκειτο για λόγο ακυρώσεως αφορώντα την επί της ουσίας νομιμότητα μιας αποφάσεως, το Πρωτοδικείο δεν ήταν αρμόδιο, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως ασκηθείσας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 230 ΕΚ, να λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη τον λόγο αυτό (βλ., στο πνεύμα αυτό, απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 67).
- 42 Υπό τις συνθήκες αυτές, η δικαστική απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996 δεν μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να εμποδιστεί η καθής να αναθεωρήσει τη θέση της όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ επί των κανόνων προσχωρήσεως της ΕΕΡΕ. Μια τέτοια αλλαγή θέσεως έπρεπε ωστόσο να είναι αιτιολογημένη.
- 43 Συναφώς, και στον βαθμό που η ανεπάρκεια ή η έλλειψη αιτιολογίας εμπίπτει στην παράβαση ουσιαδούς τύπου υπό την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ και συνιστά λόγο ακυρώσεως δημοσίας τάξεως που ο κοινοτικός δικαστής πρέπει να λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπόψη (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 67), πρέπει να εξετασθεί αν η εν λόγω λήψη θέσεως είναι επαρκώς αιτιολογημένη.
- 44 Προς τούτο, πρέπει να υπενθυμισθεί ότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η αιτιολογία μιας βλαπτικής αποφάσεως πρέπει να επιτρέπει, αφενός, στον αποδέκτη της να λάβει γνώση των λόγων που δικαιολογούν το ληφθέν μέτρο, προκειμένου να υπερασπιστεί, αν παραστεί ανάγκη, τα δικαιώματά του και να εξετάσει αν η απόφαση είναι βάσιμη ή όχι, και, αφετέρου, στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχό του. Συναφώς, η Επιτροπή δεν υποχρεούται, κατά την αιτιολόγηση των

αποφάσεων τις οποίες λαμβάνει προς εξασφάλιση της τηρήσεως των κανόνων του ανταγωνισμού, να λαμβάνει θέση εφ' όλων των επιχειρημάτων που επικαλούνται οι ενδιαφερόμενοι προς στήριξη της αιτήσεώς τους και αρκεί να εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές σκέψεις που έχουν ουσιώδη σημασία για την οικονομία της απόφασης (βλ., για παράδειγμα, απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1995, T-5/93, Tremblay κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-185, σκέψη 29).

- 45 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η θέση που έλαβε με την προσβαλλόμενη απόφαση, σύμφωνα με την οποία «οι παλαιοί κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ δεν εμπόδισαν στο άρθρο [81, παράγραφος 1, ΕΚ], δηλαδή ότι τα κριτήρια δεν αποτελούν αυτά καθαυτά περιορισμούς του ανταγωνισμού», αποτελεί απλή επιβεβαίωση της θέσεως που είχε λάβει με την περί εξαιρέσεως απόφαση, καθόσον με την τελευταία αυτή απόφαση ουδόλως αναφέρθηκε στους κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ αλλά μόνο στο σύστημα της από κοινού αγοράς τηλεοπτικών δικαιωμάτων. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξετασθεί η απόφαση περί εξαιρέσεως και να ελεγχθεί σε ποιο βαθμό η απόφαση αυτή αφορά τους κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ.

- 46 Συναφώς, πρέπει, κατ' αρχάς, να τονισθεί ότι στο σημείο 50 της απόφασης περί εξαιρέσεως που περιλαμβάνεται υπό τον τίτλο «Α. Άρθρο 85, παράγραφος 1· 2. Περιορισμοί του ανταγωνισμού· β) Στρέβλωση του ανταγωνισμού έναντι των μη μελών της ΕΕΡΕ», η Επιτροπή ανέφερε τα εξής:

«Οι κανόνες βάσει των οποίων η ιδιότητα του μέλους στο σύστημα Eurovision περιορίζεται σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που εξυπηρετούν κοινούς σκοπούς στρεβλώνει εν μέρει τον ανταγωνισμό έναντι των καθαρά εμπορικών σταθμών, που δεν γίνονται δεκτοί ως μέλη. Αποτελεί μειονέκτημα για τους σταθμούς αυτούς ότι δεν μπορούν να συμμετέχουν στην ορθολογική οργάνωση και στην εξοικονόμηση δαπανών που επιτυγχάνονται μέσω του συστήματος Eurovision [...] που καθιστά τη μετάδοση αθλητικών εκδηλώσεων δαπανηρότερη και δυσχερέστερη γι' αυτούς.»

- 47 Εν συνεχεία, στα σημεία 72 έως 74, που περιλαμβάνονται υπό τον τίτλο «Β. Άρθρο 85, παράγραφος 3· 3. Αναγκαιότητα των περιορισμών· β) Αναγκαιότητα του να περιοριστεί η συμμετοχή σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που εξυπηρετούν κοινωνικούς σκοπούς», η Επιτροπή εξέθεσε τα εξής:

«Είναι απαραίτητο η ιδιότητα μέλους στο σύστημα Eurovision να περιορίζεται σε δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που εξυπηρετούν κοινωνικούς σκοπούς οι οποίοι πληρούν ορισμένα αντικειμενικά κριτήρια σχετικά με την παραγωγή και ποικιλία των προγραμμάτων τους και την κάλυψη του εθνικού πληθυσμού [...]. Ειδικότερα, είναι απαραίτητο να παράγουν τα ίδια τα μετέχοντα μέλη σημαντικό τμήμα των προγραμμάτων τους [...]. Αποτελεί επίσης θέμα ζωτικής σημασίας το να καλυφθεί το σύνολο του εθνικού πληθυσμού.»

- 48 Επιπλέον, στο σημείο 83 της αποφάσεως περί εξαιρέσεως, η Επιτροπή επέβαλε στην ΕΕΡΕ, προκειμένου να ελέγξει «αν [συνέχιζαν] να πληρούνται οι όροι [εξαιρέσεως] και ειδικότερα εάν οι όροι προσχώρησης των μελών και οι όροι συμβατικής πρόσβασης [εφαρμόζονταν] με τον κατάλληλο, εύλογο και [μη συνεπαγόμενο] διακρίσεις τρόπο», να την ενημερώνει για όλες τις τροποποιήσεις και προσθήκες στους κοινοποιηθέντες κανόνες, όλες τις διαδικασίες διαιτησίας σχετικά με τις διαφορές όσον αφορά το σύστημα προσβάσεως και όλες τις αποφάσεις σχετικά με αιτήσεις προσχώρησης τρίτων.

- 49 Τέλος, στο διατακτικό της εν λόγω αποφάσεως, το οποίο, κατά πάγια νομολογία, είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την αιτιολογία της και πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως του αιτιολογικού της (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 1997, C-355/95 P, TWD κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-2549, σκέψη 21), προβλέπεται ότι «οι διατάξεις του άρθρου 85, παράγραφος 1, κηρύσσονται ανεφάρμοστες [...] όσον αφορά τις καταστατικές διατάξεις της [ΕΕΡΕ] και λοιπούς κανόνες σχετικά με την κτήση δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων, την ανταλλαγή αθλητικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του δικτύου της Eurovision και τη συμβατική πρόσβαση τρίτων στα προγράμματα αυτά».

- 50 Η έκφραση όμως «καταστατικές διατάξεις», ερμηνευόμενη υπό το φως του αιτιολογικού της αποφάσεως περί εξαιρέσεως, το οποίο υπενθυμίστηκε ανωτέρω στις

σκέψεις 46 έως 48, αφορά αναγκαστικά τους κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, του καταστατικού. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται εξάλλου από το σημείο 58 της περί εξαιρέσεως αποφάσεως, στο οποίο εκτίθεται ότι «τα ποικίλα οφέλη που παρέχονται από το σύστημα Eurovision και οι αναφερόμενες κανόνες αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο του οποίου τα στοιχεία είναι συμπληρωματικά».

- 51 Κατά συνέπεια, από την ανάγνωση του συνόλου της αποφάσεως περί εξαιρέσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της, θεωρούσε το 1993 ότι οι κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ ήταν περιοριστικοί του ανταγωνισμού και ότι μπορούσαν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- 52 Περαιτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι κανένα από τα επιχειρήματα που προβάλλει η Επιτροπή δεν μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω το συμπέρασμα αυτό. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν υποθεθεί ότι ο τίτλος μιας αποφάσεως είναι κατάλληλος για να προσδιοριστεί το περιεχόμενό της, αρκεί να διαπιστωθεί ότι στον τίτλο της περί εξαιρέσεως αποφάσεως περιλαμβάνεται η ένδειξη «Σύστημα [ΕΕΡΕ]/Eurovision» και όχι, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή, μόνο «Σύστημα της Eurovision». Επιπλέον, όσον αφορά το αντικείμενο της αιτήσεως αρνητικής πιστοποίησης ή εξαιρέσεως που υπέβαλε η ΕΕΡΕ και βάσει της οποίας η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση περί εξαιρέσεως, αρκεί επίσης να διαπιστωθεί ότι οι κανόνες προσχωρήσεως κοινοποιήθηκαν πράγματι στο σημείο 1 του τίτλου ΙΙΙ της αιτήσεως αυτής.
- 53 Υπό τις συνθήκες αυτές, η απόρριψη της καταγγελίας της προσφεύγουσας για τον λόγο ότι «οι παλαιοί κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ δεν εμπίπτουν στο άρθρο [81, παράγραφος 1, ΕΚ], δηλαδή ότι τα κριτήρια δεν αποτελούν αυτά καθαυτά περιορισμούς του ανταγωνισμού», συνιστά ουσιώδη αλλαγή της θέσεως της Επιτροπής, την οποία αυτή ουδόλως δικαιολόγησε. Επομένως, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν επιτρέπει στην προσφεύγουσα να γνωρίζει το αιτιολογικό της απορρίψεως της καταγγελίας και, κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 253 ΕΚ.

- 54 Η εν λόγω έλλειψη αιτιολογίας καθίσταται εμφανέστερη αν η επίδικη απόφαση τοποθετηθεί στο πλαίσιο της και, ιδίως, αν ερμηνευθεί υπό το φως της αλληλογραφίας μεταξύ της ΕΕΡΕ και της προσφεύγουσας σε σχέση με την αίτηση προσχωρήσεως της προσφεύγουσας. Συγκεκριμένα, από την αλληλογραφία αυτή, ειδικότερα από τις επιστολές της 20ής Δεκεμβρίου 1996 και της 8ης Μαΐου και της 3ης Ιουνίου 1997, προκύπτει ότι ο κανόνες προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ και, ειδικότερα, οι συνέπειες της εκ μέρους του Πρωτοδικείου ακυρώσεως της εξαιρέσεως της οποίας οι κανόνες αυτοί ετύγγαναν προηγουμένως αποτελούν το επίκεντρο της διαφοράς μεταξύ της προσφεύγουσας και της ΕΕΡΕ, σε σχέση με την οποία η Επιτροπή κλήθηκε να λάβει θέση. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορούσε να εξαιρέσει από τη συζήτηση τις προϋποθέσεις προσχωρήσεως στην ΕΕΡΕ, χωρίς να προβάλλει λόγους που να επιτρέπουν στην προσφεύγουσα να κατανοήσει μια τέτοια απόφαση.
- 55 Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί λόγω ελλείψεως αιτιολογίας.
- 56 Με τη δεύτερη αιτίασή της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στο τμήμα της καταγγελίας που αφορούσε τη δυσμενή διάκριση που της επέβαλε η ΕΕΡΕ έναντι ορισμένων από τα μέλη της.
- 57 Πρέπει να υπενθυμισθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή διαθέτει εξουσία εκτιμήσεως, για να είναι σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντά της, η τήρηση των εγγυήσεων με τις οποίες η κοινοτική έννομη τάξη περιβάλλει τη διεξαγωγή των διοικητικών διαδικασιών έχει ακόμη πιο θεμελιώδη σημασία. Μεταξύ αυτών των εγγυήσεων περιλαμβάνεται, ιδίως, η υποχρέωση του αρμοδίου οργάνου να ερευνά, με επιμέλεια και αμεροληψία, όλα τα κρίσιμα στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-269/90, Technische Universität München, Συλλογή 1991, σ. I-5469, σκέψη 14, και του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1992, T-44/90, La Cinq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1, σκέψη 86).
- 58 Έτσι, στο πλαίσιο των αιτήσεων που υποβάλλονται στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού 17, το Πρωτοδικείο έχει κρίνει ότι, «καίτοι η Επιτροπή δεν

μπορεί να υποχρεωθεί να διενεργήσει έρευνα, οι διαδικαστικές εγγυήσεις όμως που προβλέπουν το άρθρο 3 του κανονισμού 17 και το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63 την υποχρεώνουν, εντούτοις, να εξετάζει με προσοχή τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που της γνωστοποιεί ο καταγγέλλων, για να εκτιμά εάν τα εν λόγω στοιχεία αποκαλύπτουν συμπεριφορά ικανή να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της κοινής αγοράς και να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών» (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 1993, T-7/92, Asia Motor France κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-669, σκέψη 35, και τις παρατιθέμενες αποφάσεις του Δικαστηρίου).

- 59 Τέλος, να μεν, δυνάμει της προαναφερθείσας νομολογίας του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή δεν έχει την υποχρέωση να προβαίνει στην έρευνα κάθε καταγγελίας που της υποβάλλεται, οφείλει όμως αντιθέτως, όταν αποφασίζει να προβεί σε τέτοια έρευνα, εκτός αν προβάλλει εμπεριστατωμένη αιτιολογία, να το πράξει με την απαιτούμενη προσοχή, σοβαρότητα και επιμέλεια, για να είναι σε θέση να εκτιμήσει εν πλήρει γνώσει της καταστάσεως τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υπέβαλαν οι καταγγέλλοντες στην κρίση της (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου Asia Motor France κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 36).
- 60 Υπό το φως των σκέψεων αυτών πρέπει να εξετασθεί αν η προσβαλλόμενη απόφαση περιλαμβάνει προσήκουσα έρευνα των πραγματικών και νομικών στοιχείων που υποβλήθηκαν στην κρίση της Επιτροπής.
- 61 Στο σημείο 5 της καταγγελίας, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι το άρθρο 5 του καταστατικού της ΕΕΡΕ, ως είχε το 1988, προέβλεπε ρητώς ότι κάθε μέλος που δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις που επιβάλλονταν για να καταστεί ενεργό μέλος της ΕΕΡΕ έπαινε να ανήκει στην ένωση αυτή. Ωστόσο, για να ληφθούν υπόψη τα κεκτημένα δικαιώματα των παλαιών μελών, το άρθρο 21 του καταστατικού όριζε ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, του εν λόγω καταστατικού (που κατέστη το άρθρο 3, παράγραφος 3, μετά την τροποποίηση του 1992) δεν είχε εφαρμογή στους οργανισμούς οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του την 1η Μαρτίου 1988, ήταν ήδη ενεργά μέλη και δεν πληρούσαν όλες τις προϋποθέσεις προσχωρήσεως που προέβλεπε η τελευταία αυτή διάταξη. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι, στη μορφή που έλαβε το καταστατικό της ΕΕΡΕ το 1992, το κείμενο του προπαρατεθέντος άρθρου 21 περιλαμβάνεται στο άρθρο 6.

- 62 Εν συνεχεία, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι μια εταιρία που ήταν μέλος της ΕΕΡΕ πριν από την 1η Μαρτίου 1988 μπορούσε να διατηρήσει την ιδιότητα αυτή, έστω και αν ουδέποτε είχε ικανοποιήσει τις προϋποθέσεις προσχωρήσεως που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή. Η προσφεύγουσα διαπιστώνει έτσι με την καταγγελία της ότι, «χάρη στο άρθρο αυτό, το CANAL+ παρέμεινε ενεργό μέλος της ΕΕΡΕ, μολονότι ο τηλεοπτικός αυτός σταθμός ουδέποτε ικανοποίησε τα κριτήρια προσχωρήσεως πριν από την εκ μέρους του Πρωτοδικείου ακύρωσή τους, ειδικότερα όσον αφορά την κάλυψη του εθνικού εδάφους, η οποία δεν υπερβαίνει το 75 %». Κατά την προσφεύγουσα, η κατάσταση του CANAL+ αποτελούσε το πιο εύγλωττο παράδειγμα του ανταγωνιστικού μειονεκτήματος που υπέστη, ιδίως «αν ληφθεί υπόψη ότι η ΕΕΡΕ ανέκαθεν της προσάπτει κυρίως [...] ότι δεν καλύπτει επαρκώς τον εθνικό πληθυσμό».
- 63 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι το CANAL+ δεν ανήκε πλέον στο σύστημα της Eurovision αλλ' ότι εξακολούθωσε να τυγχάνει των κατά το παρελθόν κτηθέντων δικαιωμάτων.
- 64 Πρέπει όμως να υπενθυμισθεί ότι, στο πλαίσιο της εξετάσεως των καταγγελιών, η Επιτροπή υποχρεούται να εκτιμά σε κάθε περίπτωση τη σοβαρότητα των φερόμενων παραβιάσεων του ανταγωνισμού και την εξακολούθηση των αποτελεσμάτων τους. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη διάρκεια και τη σημασία των καταγγελλθεισών παραβιάσεων, καθώς και την επίπτωσή τους στην κατάσταση του ανταγωνισμού εντός της Κοινότητας.
- 65 Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχθεί μόνο στο γεγονός ότι οι φερόμενες ως αντίθετες προς τη Συνθήκη πρακτικές έπαυσαν για να αποφασίσει να απορρίψει καταγγελία επικρίνουσα τις πρακτικές αυτές, χωρίς να έχει εξακριβώσει αν τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα εξακολουθούν ακόμη να υφίστανται (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαρτίου 1999, C-119/97 P, UFEX κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-1341, σκέψεις 92 έως 96).
- 66 Η Επιτροπή όμως αρνήθηκε να εξετάσει το τμήμα της καταγγελίας που αφορούσε τη μεταχείριση που επιφύλασσε η ΕΕΡΕ στο CANAL+, στηριζόμενη στο γεγονός και

μόνον ότι οι φερόμενες ως αντίθετες προς τη Συνθήκη πρακτικές είχαν παύσει, καθόσον το CANAL+ δεν ανήκε πλέον στο σύστημα τη Eurovision, και παρέλειψε έτσι να εκτιμήσει, εν προκειμένω, την ενδεχόμενη εξακολούθηση των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων και την επίπτωσή τους στη σχετική αγορά, παραβαίνοντας, κατά συνέπεια, τις υποχρεώσεις που υπέχει στο πλαίσιο της εξετάσεως μιας καταγγελίας λόγω παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ.

- 67 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, καθόσον η Επιτροπή, αφενός, παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που της επιβάλλει το άρθρο 253 ΕΚ και, αφετέρου, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει κατά την εξέταση των καταγγελιών που αφορούν παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού.
- 68 Συνεπώς, παρέλκει η εξέταση του λόγου που προεβλήθη επικουρικώς και αφορά κατάχρηση εξουσίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 69 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της τελευταίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 1999, περί απορρίψης της καταγγελίας της Métropole télévision SA της 5ης Δεκεμβρίου 1997.**

- 2) **Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

Tiili

Moura Ramos

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Μαρτίου 2001.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

P. Mengozzi